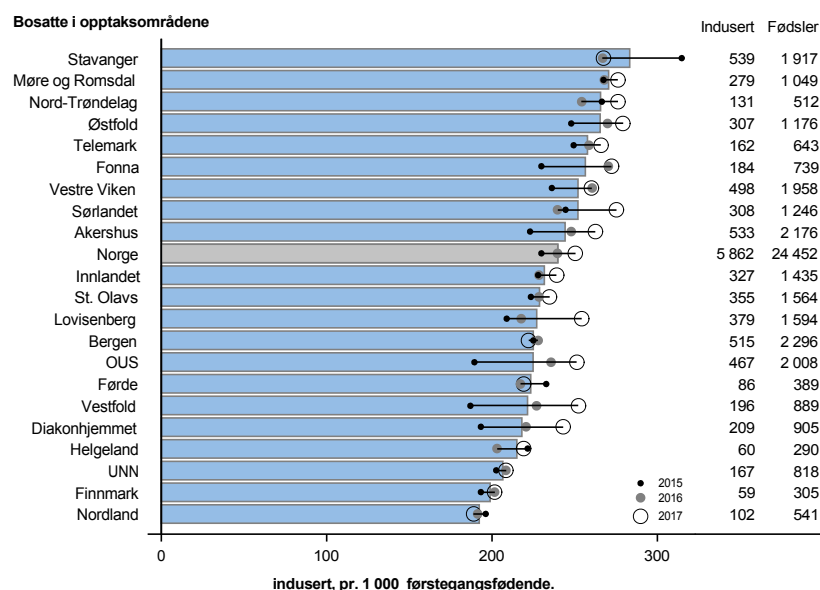

Noen ganger vil det være ønskelig å sette i gang vaginal fødsel. Dette gjelder vanligvis kvinner som har gått over termin, eller dersom det er andre medisinske forhold som gjør at en vil ha barnet ut før den naturlige spontane fødselen starter. Slik kunstig igangsetting kalles gjerne induksjon av fødsel.

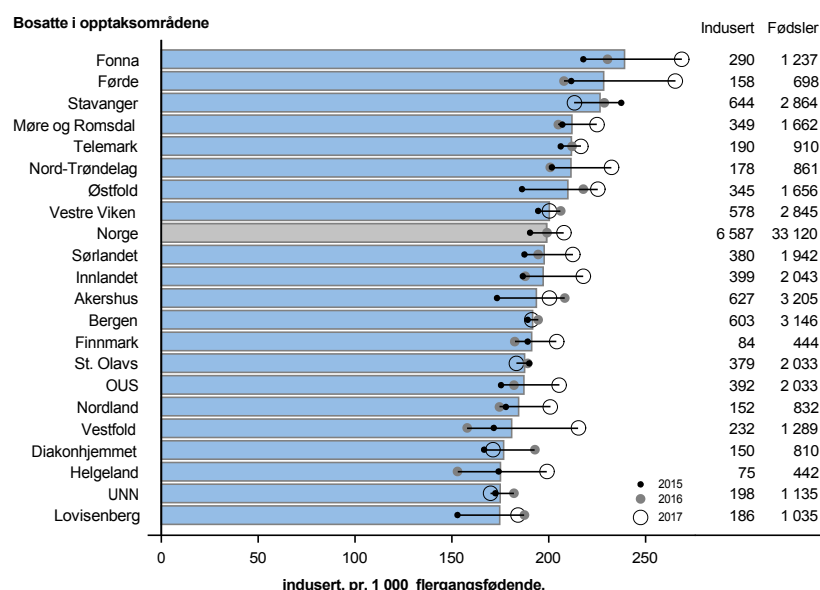
Bakgrunn

De vanligste årsakene til igangsetting av fødsel er svangerskap 7-9 dager over termin, tvillingsvangerskap, svangerskapsforgiftning, diabetes eller vannavgang som ikke har resultert i rier i løpet av ett døgn. Fødselen forsøkes igangsatt på flere ulike måter. Valg av metode avhenger av fødeinstitusjonens prosedyre for igangsetting, modenheten i livmorhalsen og tidligere fødsler. Hvis forsøk på å sette i gang fødsel ikke fører frem, vurderes keisersnitt.

Kilde: MFR

Induksjon av fødsel. Antall førstegangs fødende med induksjon pr. 1 000 førstegangs fødende fordelt på opptaksområder. Aldersjustert. Gjennomsnitt for perioden 2015–2017.

Kilde: MFR

Induksjon av fødsel. Antall flergangsfødende med induksjon pr. 1 000 flergangsfødende fordelt på opptaksområder. Aldersjustert. Gjennomsnitt for perioden 2015–2017.

Resultater

I perioden 2015–2017 fikk årlig omlag 5 900 førstegangs fødende og 6 600 flergangsfødende igangsatt fødselen. Dette tilsvarer omlag 24 % av de førstegangs fødende og 20 % av de flergangsfødende.

Figurene til venstre viser antall igangsatte fødsler pr. 1 000 fødsler for førstegangs fødende og flergangsfødende. Det var lite geografisk variasjon og høyeste rate var rundt 40 % høyere enn laveste rate.

Det var klar samvariasjon mellom bruk av induksjon hos førstegangs fødende og bruk av induksjon hos flergangsfødende; de opptaksområdene som hadde de høyeste ratene for førstegangs fødende er i all hovedsak blant de opptaksområdene som hadde de høyeste ratene for flergangsfødende. Nasjonalt er det en tydelig økning i bruk av induksjon i perioden.

Kommentar

Veileder i fødselshjelp (2014) gir klare anbefalinger for induksjon av fødsel. Til tross for dette viser funnene noe systematisk geografisk variasjon utover tilfeldig variasjon.

Dette kan skyldes at det for enkeltpasienter er rom for skjønnsmessige vurderinger og at det er variasjon i kultur og praksis mellom ulike fødesteder. Andel fødsler med induksjon har økt nasjonalt fra 16 % til 22,5 % fra 2009 til 2017. Dette kan skyldes endret praksis, men kan også forklares utfra et økende behov som f.eks. økende forekomst av svangerskapsdiabetes.

Funnene tyder i all hovedsak på at retningslinjene er fulgt. Den geografiske variasjonen var såpass beskjeden at det ikke er grunnlag for å karakterisere variasjonen som uberettiget.